

Protokół Nr 23/08
posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 7 października 2008 roku
w Nadleśnictwie Suchedniów

Obrady Komisji prowadził Pan Józef Kwiecień – Przewodniczący Komisji.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 11.00.

W posiedzeniu uczestniczyło 5 członków Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2*).

Przewodniczący Komisji – stwierdził quorum i zapytał, czy są uwagi do porządku obrad przesłanego wraz z zaproszeniem na posiedzenie:

1. Zapoznanie się z koncepcją zmian kompetencyjnych w ochronie środowiska i utworzenia regionalnych dyrekcji ochrony środowiska.
2. Informacja o planowanych zmianach w Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000” na terenie województwa świętokrzyskiego.
3. Informacja nt. współpracy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z samorządem województwa świętokrzyskiego.
4. Informacja nt. projektu ustawy Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
5. Sprawy różne.

Nie zgłoszono uwag i uzupełnień do porządku. Komisja przyjęła ww. porządek w drodze aklamacji.

Przewodniczący Komisji - w sposób szczególny powitał przybyłych na posiedzenie:

- Pana Piotra Żołądka – Wicewojewodę Świętokrzyskiego,
- Pana Waldemara Pietrasika – Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa Świętokrzyskiego urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,
- Pana Jarosława Pajdaka – Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody,
- Pana dr Alojzego Przemyskiego – Członka Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego,
- Pana Adama Wasiaka – Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów państwowych w Radomiu,
- Pana Marka Gosa – Członka Zarządu Województwa Świętokrzyskiego,
- Pana Janusza Paszewskiego – Nadleśniczego Nadleśnictwa Suchedniów,
- Pana Wojciecha Ścisło – Dyrektora Zarządu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.

Poinformował, że zaproszenie do udziału w posiedzeniu otrzymali również przedstawiciele Ministerstwa Środowiska oraz przewodniczący właściwych ds. ochrony środowiska Komisji Sejmu i Senatu RP.

Przedstawił zasadniczy cel dzisiejszych obrad, którym będzie zapoznanie się ze zmianami kompetencyjnymi w ochronie środowiska związanymi z utworzeniem nowych podmiotów – regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz zmianami w zasięgu Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000”.

Oddał głos Panu Adamowi Wasiakowi i poprosił o przybliżenie działalności Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

Dyrektor Adam Wasiak – powitał przybyłych gości. Podziękował za zorganizowanie posiedzenia na terenie Lasów Państwowych w siedzibie Nadleśnictwa Suchedniów. Wyraził zadowolenie, iż temat Natury 2000 jest omawiany właśnie wspólnie z Lasami Państwowymi, gdyż mają one swoje uwagi do sposobu włączania nowych obszarów do Sieci. Podkreślił, że Lasy Państwowe są jednostką ustawowo zobowiązaną do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej tj. takiej, która łączy trzy funkcje lasu: gospodarczą, ochronną i społeczną.

Pan Zdzisław Jankowski - Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych – przedstawił prezentację zatytułowaną „Lasy Państwowe a Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000”, obrazującą m.in. historię i strukturę organizacyjną Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu, jej zasięg terytorialny, areal leśny i podstawowe zadania.

W podsumowaniu wypowiedzi – odnosząc się do zasadniczego tematu prezentacji - stwierdził, że obecnie w Polsce znajduje się 480 obszarów objętych Naturą 2000. Podkreślił, że Lasy Państwowe nie dystansują się od problemów i potrzeb tworzenia tej Sieci. Na przełomie lat 2006 – 2007 Lasy Państwowe przeznaczyły z własnych środków 28 mln zł. na inwentaryzację przyrodniczo – leśną, dzięki czemu stało się możliwe określenie gatunków, siedlisk i obiektów przyrodniczych w Polsce. Z dokumentacji tej korzystają obecnie wszystkie podmioty zaangażowane w ochronę przyrody, w tym także wojewódzkie zespoły specjalistyczne.

Poinformował zebranych, że obszary sieci Natura 2000 dzielą się na:

- zatwierdzone – 8,5% powierzchni województwa
- projektowane,
- z tzw. „Shadow List”.

Nadmienił, że Lasy Państwowe podchodzą sceptycznie do przyjętego kierunku rozwoju Natury 2000, polegającego na wyłączenia do niej coraz to nowych obszarów. Na terenie województwa świętokrzyskiego obszary leśne stanowią 29% powierzchni całkowitej. Z tego ochronie powinno podlegać około maksymalnie 20%, natomiast Zespół Specjalistyczny zgłosił tak dużo obiektów, że ochroną będzie objęte około 85%. Mimo tak ogromnego udziału obszarów chronionych przedstawiciele Lasów Państwowych nie zostali doproszeni do prac Zespołów Specjalistycznych i nie mają pełnego rozeznania, co do przyjmowanych ustaleń.

Podkreślił, że Lasy Państwowe – jako jednostka zaangażowana od dawna w kształtowanie ochrony przyrody, nie zgadza się na obecne odsunięcie jej od prac nad rozszerzeniem Sieci.

Wymienił działania, których podjęcie - zdaniem Lasów Państwowych – jest niezbędne dla normalizacji dalszych prac nad rozszerzeniem Natury 2000 i sprowadzenia ich na drogę prawidłowych uzgodnień społecznych:

- Korelacja działań pomiędzy podmiotami i instytucjami, dla których ochrona przyrody jest sprawą priorytetową i które uczestniczą obecnie w ochronie bogactwa i różnorodności przyrodniczej,
- Wypracowanie optymalnych i czytelnych rozwiązań dotyczących nadzoru, zarządzania oraz finansowania obszarów Natura 2000, zapewniających spójność i sprawność działania podmiotów uczestniczących w opracowaniu i realizacji Sieci.
- Ponieważ Sieć Europejska ma tak wielki wpływ na życie gospodarcze i społeczne całego kraju wszystkie środowiska powinny mieć możliwość uczestniczenia, w jak najszerszym zakresie, w procesie konsultacji ostatecznego kształtu i wielkości obszarów włączanych do „Natury 2000”. Powinna mieć miejsce aktywizacja szerokiej grupy specjalistów, w tym także z innych specjalności, niż przyrodnicy.
- Kompetentnie i odpowiedzialnie działający zespół, poszerzony o specjalistów z innych branż, powinien z góry wyznaczyć możliwy do realizacji procentowy zasięg obszarów Natura 2000 w stosunku do powierzchni województwa. To, że województwo ma tak olbrzymie bogactwo dóbr natury klasy A, nie oznacza, że wszystkie obszary powinny podlegać ochronie. Trzeba się zastanowić na ile jesteśmy w stanie oddać Naturze 2000 te najcenniejsze zasoby przyrody, tak ,aby zaspokoić potrzeby Europejskiej Sieci, a także nasze własne gospodarcze, społeczne i przyrodnicze.
- Wskazane do objęcia siecią powinny być jedynie miejsca o najmniejszym zagrożeniu antropogenicznym – czyli te, gdzie ludzie mają najmniejszy wpływ swoim działaniem na otaczające środowisko, co umożliwi ochronę i utrzymanie tych obszarów w obecnym stanie. Tam, gdzie obszary są mniej intensywnie użytkowane, pod każdym względem, ich utrzymanie w obecnym stanie będzie łatwiejsze.
- Działania na rzecz ochrony przyrody powinny wynikać z potrzeby zrównoważonego i racjonalnego użytkowania oraz odnawiania jej zasobów, z uwzględnieniem wszystkich aspektów i potrzeb gospodarczych, biologicznych, ekologicznych i socjalnych społeczeństwa. Nie zawsze te działania, które wymagają dużego zaangażowania środków finansowych przekładają się na poprawę stanu i ochronę zagrożonych siedlisk przyrodniczych. Często tanie a racjonalne rozwiązania przynoszą znacznie lepsze efekty.

Podał przykład, że na terenie województwa mazowieckiego, wojewódzki zespół specjalistyczny poszedł w zupełnie w innym kierunku. Pierwotnie zakwalifikowany do objęcia Naturą 2000 obszar Puszczy Kozienskiej o pow. 40 tys. ha. został ograniczony do 10 tys. ha, a możliwe jest także skreślenie go z listy.

W zamian za to leśnicy, którzy zostali w tamtym województwie doproszeni do prac zespołu, zaproponowali inne tereny o znacznie mniejszej antropopresji i zagrożeniu ingerencją człowieka.

Pan Jarosław Pajdak – Wojewódzki Konserwator Przyrody w Kielcach - stwierdził, że celem jego wypowiedzi będzie syntetyczne przedstawienie założeń Sieci Natura 2000.

Do jej wdrożenia zobowiązała się Polska, przystępując do Unii Europejskiej. Podstawą tworzenia Sieci są dwa dokumenty dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa.

Na przełomie 2000 i 2001 roku rozpoczęto w Polsce prace związane z wdrażaniem Sieci Natura 2000. W 2001 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska dwa podmioty: Polska Akademia Nauk i Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków opracowały mapę obszarów chronionych na terenie Polski. Wówczas do Sieci miały wejść wszystkie obszary już podlegające ochronie, za wyjątkiem Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Na terenie województwa świętokrzyskiego były to: Park Narodowy, Parki Krajobrazowe Gór Świętokrzyskich, Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy, wszystkie 3 parki Poniżnia, Małopolski Przełom Wisły i Przełom Wisły w Małopolsce. Stanowią one około 14-15% powierzchni województwa.

Przedstawił na wyświetlonej mapie obszary zgłoszone do Sieci. Łącznie stanowią one obecnie około 8,5 % powierzchni województwa. W 2008 roku Komisja Europejska skierowała do Trybunału Sprawiedliwości wnioski o ukaranie Polski za niedotrzymanie zobowiązań. Pierwszym powodem jest niedotrzymanie terminów ostatecznego ustalenia obszarów chronionych. Drugim powodem jest to, że powierzchnia ochrony gatunków i siedlisk będących w obszarze zainteresowania Komisji Europejskiej nie została właściwie zabezpieczona.

Z tego powodu w połowie bieżącego roku z inicjatywy Ministerstwa Środowiska i Głównego Konserwatora Przyrody, zintensyfikowano działania w kierunku wypracowania ostatecznego kształtu i zasięgu obszarowego Sieci Natura 2000 w Polsce.

Spowodowało to, że Ministerstwo Środowiska poprosiło wojewodów o powołanie tzw. wojewódzkich zespołów specjalistycznych. Wojewodowie w skali całego kraju, z przyczyn formalno – prawnych nie powołali tych zespołów i przestali do Ministerstwa Środowiska listę osób, które ich zdaniem są specjalistami i mogą uczestniczyć w typowaniu obszarów Sieci Natura 2000. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa zawartymi w piśmie z kwietnia 2008 roku, zespół specjalistyczny ma składać się wyłącznie ze specjalistów reprezentujących różne dyscypliny naukowe. Osoby, które mogłyby brać udział w pracach zostały w województwie wskazane. Podkreślił, że są to osoby, które Ministerstwo już wcześniej zaprosiło do współpracy.

Na sympozjum biogeograficznym zorganizowanym w maju br. zostały przekazane dla poszczególnych województw mapy, które powinny być przedmiotem zainteresowania zespołów specjalistycznych. Na mapie tej zaznaczone zostały trzy grupy obszarów: na zielono: Ostoja Nidziańska, Lasy Suchedniowskie i Świętokrzyski Park Narodowy, Ostoja Przedborska, i Małopolski Przełom Wisły (obszary już wskazane Komisji Europejskiej przez Rząd RP). Na bordowo zostały zaznaczone obszary, które zostały zgłoszone do Komisji Europejskiej przez organizacje pozarządowe. Natomiast kolorem czerwonym zostały zaznaczone obszary, które powinny być przedmiotem szczególnego zainteresowania zespołów specjalistycznych. Niezależnie od tego zespoły specjalistyczne przekazały już po sympozjum geograficznym mapę obszarów, które w ich ocenie zasługują na ochronę. Wyróżniającym się tutaj większym obszarem są okolice Włoszczowej. Zgodnie z założeniami i harmonogramem przedstawionym przez Ministra Środowiska prace nad Siecią powinny zakończyć się we wrześniu, a termin przekazania dokumentacji przesunięto na koniec października.

Poinformował, że konieczne jest stworzenie tzw. mapy konfliktów tj. nałożenie projektowanych obszarów Sieci na mapę planowanych inwestycji lokalnych oraz zadań przewidzianych do realizacji przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, zarządy dróg wojewódzkich, krajowych, powiatowych, a także Lasy Państwowe.

Taka mapa konfliktów posłużyłaby jako materiał bazowy do opracowania docelowego kształtu sieci Natura 2000 w województwie. Na dzień dzisiejszy nie dysponujemy jeszcze materiałami wynikowymi, które są w końcowej części opracowania. Nie można więc jeszcze stworzyć ostatecznej mapy konfliktów.

Pan dr Alojzy Przemyski – Członek Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego do opracowania Sieci Natura 2000 – skomentował postęp prac w celu stworzenia sieci. Poinformował, że prace biegły dwutorowo – osobno pracowały zespoły botaniczne i zoologiczne. Zespół jest obecnie na etapie pokrywania i nanoszenia na siebie warstw zoologicznych i botanicznych. Nałożenie obu warstw pozwoli na wskazanie najbardziej optymalnych obszarów ochrony. Zagadnienie nie jest proste, ponieważ zadaniem wojewódzkiego zespołu specjalistycznego jest pokazanie naturowych siedlisk, gatunków roślin i zwierząt oraz miejsc ich wstępowania. O ile w przypadku wskazania gatunków roślin i zwierząt nie ma problemów, to występują trudności ze wskazaniem siedlisk, których stopień wykształcenia może być zróżnicowany.

Poinformował, że na ostatnim spotkaniu Zespołu w urzędzie wojewódzkim prezentowany był ten problem.

Podkreślił, że województwa świętokrzyskiego nie można porównywać do terenów sąsiednich zwłaszcza regionów: łódzkiego i mazowieckiego, ponieważ mają one zupełnie inny charakter i nie występuje tam tak znaczne bogactwo zasobów przyrody. Województwo świętokrzyskie można się równać z województwami lubelskim i podkarpackim, gdzie jest podobne nagromadzenie różnego typu siedlisk naturowych. Zespół ma harmonogram trzech kolejnych spotkań z zoologami, co 4-5 dni, podczas których zostaną dopracowane szczegółowe zarysy granic tych obszarów.

Obecnie podstawowym celem WZS jest dopięcie stanu faktycznego tj. wszystkich obszarów, gdzie występują gatunki i siedliska naturalne. Mając taką mapę Zespół będzie mógł dopiero dyskutować z zainteresowanymi stronami np. lasami, bo bez niej dyskusja jest bezprzedmiotowa. Już na dziś można powiedzieć, że wiele obszarów wstępnie zakwalifikowanych (nie tylko przez kielecki WZS, bo obecna mapa to także prace WZS-ów z województw ościennych oraz różnych organizacji ekologicznych) będzie podlegać weryfikacji. Po ustaleniu bardziej realnych granic będzie można przystąpić do dyskusji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami: Lasami Państwowymi, samorządami lokalnymi. Termin zakończenia prac został przedłużony do końca października.

Pan Jan Lis – Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska - zadał pytanie, jaki procentowy obszar województwa jest w zainteresowaniu zespołu specjalistycznego.

Pan dr Alojzy Przemyski – stwierdził, że nie da się tego na dzień dzisiejszy określić, ponieważ potrzebny jest do tego zarys granic. Szacunkowo – przedstawione dziś obszary ulegną redukcji o około 20 – 30% .

Radny Jarosław Przygodzki - stwierdził, że zbyt duża ilość obszarów województwa zostanie wyłączona z możliwości inwestowania i wykorzystania środków unijnych. Zacytował zapisy interpelacji złożonej w tej sprawie na ostatniej sesji Sejmiku i przekazanej pod obrady Komisji (załącznik nr 3 do protokołu). Jeżeli zwiększanie obszarów chronionych pójdzie w tym kierunku, Polska stanie się skansenem Europy. Podał przykład gniewosza plamistego, który masowo występuje w gminie Końskie. Objęcie jego siedlisk ochroną spowoduje zahamowanie wszelkich inwestycji. Stwierdził, że kraje Unii Europejskiej podchodzą bardziej rozważnie do wyznaczania nowych terenów objętych Siecią. W UE około 7% całkowitej powierzchni podlega ochronie, a zasadniczym kryterium wyboru miejsc chronionych jest ich unikatowa wartość przyrodnicza.

Pan Piotr Żołądek – Wicewojewoda Świętokrzyski – zadał pytanie, czy jakieś dodatkowe obszary Natury 2000 zostały wskazane ostatnio przez wojewódzki zespół specjalistów?

Pan dr Alojzy Przemyski – wyjaśnił, że jeden fragment łąki koło Kozłowa w województwie świętokrzyskim i kilka hektarów z doliny Wisły. Łącznie wskazane dodatkowo obszary dadzą dodatkowe kilkanaście hektarów.

Wicewojewoda Piotr Żołądek – stwierdził, że na podstawie wcześniejszej mapy przygotował tzw. mapę konfliktów z naniesieniem wszystkich planowanych inwestycji Głównej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Realizacja tylko tych zadań, bez przedsięwzięć z zakresu infrastruktury, które będą realizować samorządy powiatowe, już rodzi wiele konfliktów.

Pan Alojzy Przemyski – podkreślił, że celem działania WZS jest tylko i wyłącznie wskazanie obszarów naturalnych. Dalej ten materiał będzie oceniany przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, który będzie oceniał sprawę w aspekcie ogólnokrajowym. Być może efektem jej prac będzie wykreślenie ostoi gatunków, wskazanych przez Świętokrzyski Zespół.

Dyrektor Jan Lis – zadał pytanie, czy Instytut będzie decydował o kształcenie Sieci w porozumieniu z Wojewodami, czy innymi władzami regionalnymi?

Pan dr Alojzy Przemyski – stwierdził, że nie zna procedury przyjmowania całościowego materiału. Podstawą pracy Instytutu będą dane z terenu całej Polski. Po ich analizie będzie on podejmował decyzję, czy np. jest już wystarczająca ilość wilgotnych łąk, czy trzeba jeszcze wskazywać nowe obszary.

Wicewojewoda Piotr Żołądek – stwierdził, że zespół przed przystąpieniem do wyznaczania nowych obszarów powinien być zacerpnąć podstawowej wiedzy, gdzie będą prowadzone ważne inwestycje, gdzie lepiej nie wprowadzać obszarów naturalnych, bo istnieją gdzie indziej miejsca o podobnych walorach przyrodniczych. Zacytował wypowiedź dr Przemyskiego na jednym ze spotkań, kiedy na pytanie, ile Zespół jest w stanie wykreślić z nowowskazanych obszarów, padła odpowiedź, że bardzo niewiele.

Podkreślił, że celem działania władz województwa jest niedopuszczenie do powstania paraliżu inwestycyjnego. Wiele czynników już przemawia na niekorzyść wojewódzkich inwestycji m.in.: zmniejsza się koniunktura gospodarcza, panuje niski kurs euro. Jeżeli jeszcze dojdą przeszkody wynikające z wymogów ochrony środowiska postawi to województwo w stan zupełnej inercji. Nie można podejmować tak brzemiennych w skutki decyzji, bez świadomości późniejszych konsekwencji.

Pan dr Alojzy Przemyski – stwierdził, że zasady i kryteria działania WZS-ów wyznaczył Rząd. Te kryteria bardzo wyraźnie stwierdzają, że wytyczanie nowych obszarów ma wynikać tylko i wyłącznie z przesłanek przyrodniczych i żadnych innych kryteriów. Taka metodyka została opracowana przez władze centralne. Zespół ma tylko pokazać siedliska i nie analizować ich występowania w kontekście przewidywanych inwestycji. Tym mają się zająć inne instytucje, które w skali kraju będą wskazywać obszary chronione.

Pan Janusz Śledziński – Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów wiejskich i Środowiska - stwierdził, że nie spotkał się z takim stanowiskiem Ministerstwa Środowiska. Zadał pytanie, kto jest autorem dokumentu wyznaczającego sposób pracy WZS-ów? Kto wprowadził takie zasady, że nowe obszary Natury 2000 mogą też zgłaszać małe organizacje ekologiczne, nawet nie zarejestrowane. Przyjęcie takich zasad łączy się z przekazaniem niezwykle ważnych decyzji w ręce osób i instytucji, które nie będą ponosiły żadnej odpowiedzialności za ich skutki.

Pan dr Alojzy Przemyski – poinformował, że Zespół otrzymał instrukcje wg jakich zasad ma pracować i co brać pod uwagę przy wskazywaniu nowych obszarów. Zgłaszane w dyskusji uwagi powinny być adresowane do Ministerstwa Środowiska, a nie członków WZS.

Dyrektor Zdzisław Jankowski – wyraził obawy, iż województwo świętokrzyskie wyznaczy tak dużo cennych przyrodniczo obszarów, że inne regiony będą mogły zwolnić swoje tereny z ochrony np. w województwie mazowieckim zrezygnuje się z Puszczy Kozienickiej, bo już takie ostoje gatunków zostały wskazane w naszym regionie. Stwierdził, że WZS nie może kierować się jedynie przesłanką wskazania wszystkich istniejących cennych przyrodniczo obszarów, ale także względami racjonalnymi i skutkami objęcia ochroną tak znacznej powierzchni województwa.

Pan dr Alojzy Przemyski – stwierdził, że specjaliści WZS zobowiązali się do rzetelnego wykonywania podstawionych przed nim zadań i nie mogą kierować się innymi przesłankami.

Dyrektor Zdzisław Jankowski – stwierdził, że nie namawia nikogo do nierzetelnej pracy, jednak uznaje, że część wskazanych obszarów ma wątpliwe walory przyrodnicze, lub jeszcze cenniejsze lub o mniejszej antropopresji znajdują się w innym województwie. Wyłączenie jakiegoś obszaru z ochrony wcale nie spowoduje uszczerbku w skali kraju, a wręcz przeciwnie, bo zostanie wskazany ten obszar, który będzie można objąć skuteczną ochroną.

Pan dr Alojzy Przemyski – powtórzył, że specjaliści z WZS, podpisując umowy z Ministerstwem Środowiska, otrzymali dyrektywy, zgodnie z którymi mają wykonywać swoje prace badawcze. Celem WZS jest tylko pokazanie obrazu. Decyzje, ile i jakie obszary zostaną wytypowane do objęcia ochroną, jest poza kompetencjami WZS.

Dyrektor Jan Lis – stwierdził, że zasadniczym problemem jest to, że ostateczne wskazanie obszarów do ochrony jest również poza kompetencjami województwa.

Dyrektor Waldemar Pietrasik – zadał pytanie, czym kierowali się specjaliści Zespołu wyznaczając na przełomie kwietnia i maja br. do objęcia ochroną cały zbiornik w Sielpi łącznie z kąpieliskami? Na jednym z posiedzeń Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska przekazana została informacja, że inwestycja w Końskich warta ponad 100 mln zł. polegająca na budowie kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków ma wzruszane pozwolenia częściowe z uwagi na Naturę 2000. Proces przygotowania tej inwestycji przedłuży się o kolejny rok. Prosi o informacje, co na tym obszarze jest aż tak cennego, aby to chronić?

Pan Alojzy dr Przemyski – poinformował, że pod koniec 2007 roku, po inwentaryzacji przyrodniczej obszarów leśnych, Ministerstwo Środowiska zwróciło się do specjalistów (nie w formie oficjalnych pism), o to, żeby w oparciu o posiadane dane wyznaczyli obszary naturowe. Taka sama prośba poszła do organizacji pozarządowych. W Końskich pierwotna wersja obejmowała same tzw. Białe Ługi – oczka dystroficznych wód i okoliczne lasy. To było wszystko.

Później zoolodzy stwierdzili, że łąki położone na południe od tego kompleksu zasługują na ochronę, głównie z powodu występujących tam owadów. Wynikiem ich prac było powiększenie obszaru wskazanego po ocenie botanicznej. Zbiornik w Sielpi został wyznaczony przez zespół zoologów.

Dyrektor Waldemar Pietrasik – stwierdził, że koordynator Zespołu – Pan Fijewski absolutnie nie przyznaje się do tej decyzji. Te obszary zostały wskazane na przełomie marca i kwietnia br.

Dyrektor Adam Wasiak – zadał pytanie, jak jest weryfikowana praca zespołów specjalistycznych, czy podlega ona kontroli jakiejś instytucji?

Pan Alojzy Przemyski - stwierdził, że ustalenia zespołów nie są w żaden sposób kontrolowane. Wszystko opiera się na uczciwości specjalistów, z którymi Ministerstwo podpisało indywidualne umowy.

Wicewojewoda Piotr Żołądek – zadał pytanie, czy umowy przewidują stawkę wynagrodzenia w zależności od wskazanej powierzchni występowania gatunków i siedlisk?

Pan Alojzy Przemyski – wyjaśnił, że w województwie świętokrzyskim zostało przyjęte rozliczanie za każdy hektar powierzchni wytypowanej do ochrony. Stwierdził, że zarówno on, jak i inni członkowie WZS, wykonują prace badawcze zgodnie z przyjętym zakresem i harmonogramami przesłanymi z Ministerstwa. Podkreślił, że nie zasługuje na to, aby publicznie go atakować i rozliczać za realizowanie zaleceń Ministerstwa. Ponadto zwrócił uwagę, że projektowana mapa Natury 2000, która jest dostępna na stronach Ministerstwa zawiera również wiele terenów, których nie wskazywał Zespół. Podał przykład lasów starachowickich, Ostoi Małuszyńskiej

Dyrektor Waldemar Pietrasik – zadał pytanie, czy obszary zgłoszone przez inne podmioty podlegały weryfikacji przez Zespół Specjalistów? Czy powinny one podlegać ochronie, czy też należy z tego zrezygnować?

Pan dr Alojzy Przemyski – stwierdził, że trzeba będzie przeanalizować to indywidualnie. Jako przykład obszaru, który zostanie skreślony z listy podał ostroję włoszczowską, która zawiera łąki bardzo silnie wykorzystywane rolniczo w związku z intensywnym wypasem bydła mlecznego.

Dyrektor Waldemar Pietrasik – zadał pytanie, czy i kiedy będą prowadzone konsultacje przygotowanego przez Zespół projektu rozszerzenia Sieci Natura 2000 w układzie poszczególnych województw?

Pan dr Alojzy Przemyski – stwierdził, że nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie, bo to nie Zespół będzie przekazywał ten materiał do konsultacji. Wyniki jego prac mają być przekazane tylko do Instytutu w Krakowie. Wyraził pogląd, że dzisiejsze obrady Komisji odbywają się zbyt wcześnie.

Przewodniczący Komisji – nie zgodził się z poglądem przedmówcy. Stwierdził, że obrady odbywają się za późno, ponieważ jest niedopuszczalne, aby poza obowiązującym porządkiem prawnym funkcjonowały zespoły i grupy osób, które bez pisemnych upoważnień dokonują prac, których wyniki będą miały tak daleko idące oddziaływanie na rozwój gospodarczy i społeczny całego województwa.

Radni województwa nie mogą się zgodzić na to, aby władze regionu pozostały bezsilne wobec takich działań. Wyraził zdziwienie, że do składu zespołów nie zostali doproszeni przedstawiciele samorządu województwa, który odpowiada za inwestycje w regionie i wykorzystanie środków unijnych.

Poinformował, że wynikiem dzisiejszych obrad będzie stanowisko uwzględniające wszystkie uwagi i zastrzeżenia dotyczące sposobu wyznaczania nowych obszarów Natury 2000. Adresatem stanowiska będzie przede wszystkim Ministerstwo Środowiska, a także Związek Województw i Konwent Marszałków RP

Poinformował, że od 15.11.br. ma wejść w życie zmiana ustaw z zakresu ochrony środowiska, wyznaczająca nowe metody administrowania i zarządzania środowiskiem za pośrednictwem struktury niezależnej od Wojewody i samorządu województwa tj. regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

Zaproponował, aby po opracowaniu projektu mapy uwzględniającej wszystkie zgłoszone obszary, ponowić dyskusję w podobnym gronie jak na obecnych obradach.

Odnosił się do zapisów zamieszczonych na stronie Ministerstwa Środowiska, że do czasu zatwierdzenia obszarów Natury 2000 przez Komisję Europejską, blokowanie inwestycji, mogących wpływać na środowisko, będzie dotyczyć wszystkich obszarów zaproponowanych do ochrony.

Dlatego też zespoły eksperckie muszą mieć świadomość, jak wielką odpowiedzialność będą ponosić, jeżeli w sposób nieuzasadniony uniemożliwią wykorzystanie środków unijnych i budowę infrastruktury.

Zwrócił się do Pana Jarosława Pajdaka o przedstawienie prac nad wdrożeniem zapisów nowelizacji ustawy i powołaniem Regionalnej Dyrekcji ochrony Środowiska w Kielcach.

Pan Jarosław Pajdak – wyjaśnił, że zgodnie z zapisem projektu ustawy regionalna dyrekcja ma przejąć kompetencje wojewody, marszałka i starostów. Nastąpi więc kumulacja prowadzonych spraw. Do dyrekcji mają przejść pracownicy, którzy w tych jednostkach prowadzili zadania z zakresu ocen oddziaływania na środowisko oraz pracownicy zarządów parków krajobrazowych. W naszym województwie jest to łącznie 20 osób.

Pełnomocnikiem wojewody do wdrażania tej ustawy jest Dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa – Pan Waldemar Pietrasik.

Przewodniczący Komisji – poprosił do odniesienia się do zapisów ze stron Ministerstwa nt. usytuowania WZS przy wojewódzkich konserwatorach przyrody.

Pan Jarosław Pajdak – wyjaśnił, że Ministerstwo Środowiska poprosiło wojewodów o powołanie zespołów specjalistycznych, przesyłając projekt rozporządzenia. Wojewodowie nie powołali jednak zespołów, tylko zarekomendowali osoby, które zostały zaproszone do współpracy bezpośrednio przez Ministerstwo Środowiska. Ministerstwo podpisało już umowę z Polską Akademią Nauk, która dokona oceny i weryfikacji wyników prac zespołów specjalistycznych.

Odnosił się do jednego z wątków dyskusji nt. powierzchni naturalnych w innych krajach europejskich. Ministerstwo Środowiska przedstawiło dane, z których wynika, że ochronie w ramach Dyrektywy Ptasiej podlega: 25% pow. Słowacji, 23% Słowenii, 19% Hiszpanii. W Polsce planuje się objąć 17% powierzchni kraju specjalnymi obszarami ochrony ptaków.

Podzielił obawy zebranych, że konsekwencją objęcia Naturą 2000 zbyt dużych powierzchni będzie zablokowanie inwestycji i możliwości pozyskania środków unijnych. Jednak niewyznaczenie tych obszarów, jeżeli kwalifikują się do ochrony, będzie skutkowało karami unijnymi. Już obecnie Polska została pozwana przed Europejski Trybunał Stanu za niedotrzymanie terminu wdrożenia Sieci Natura 2000. Karą za to jest obecne zamrożenie unijnych dotacji na budowę dróg

Przewodniczący Komisji – zakończył dyskusje w punktach 1-3 porządku i stwierdził, że stanowisko Komisji zostanie przygotowane w oparciu o wnioski zgłoszone w dyskusji i przekazane do Sejmowych i Senackich Komisji oraz parlamentarzystów Województwa świętokrzyskiego. Zaproponował, aby treść stanowiska przygotował zespół roboczy złożony z członków komisji oraz pracowników urzędu marszałkowskiego.

Dokument przygotowany przez zespół roboczy stanowi *załącznik nr 4 do protokołu*.

Ogłosił 10 minut przerwy.

Ad. 4.

Po przerwie – **Przewodniczący Komisji** – wznowił obrady i poprosił Radnego Bogusława Moskala o przedstawienie informacji nt. projektu ustawy Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych.

Radny Bogusław Moskal - przedstawił informację stanowiącą *załącznik nr 5 do protokołu*.

Stwierdził, że dotychczas obowiązujące przepisy zabraniały uwalniania do środowiska organizmów i prowadzenia upraw GMO. Zdarzały się jednak przypadki omijania tego zakazu poprzez sprowadzanie na teren Polski nasion GMO.

Dotychczas rolnicy, których pola sąsiadowały z takimi uprawami musieli udowodnić ich szkodliwość dla swoich gospodarstw.

Obecnie projektowane zapisy ustawy nie dopuszczają do takich sytuacji. Stosowanie upraw GMO będzie się odbywać pod pełną kontrolą. Dodatkowo dają one możliwość wprowadzania stref wolnych od GMO aktem prawa miejscowego. Samorządy lokalne będą miały więc prawo wyłączenia swojego terenu z możliwości prowadzenia upraw GMO. Także rolnicy będą mogli ubiegać się o uznanie ich działek rolnych obszarami wolnymi od GMO.

Podkreślił, że nowelizacja ustawy nakłada z dniem 1.01.2009 roku szereg obowiązków i uprawnień na urzędy marszałkowskie.

Na zakończenie swojej wypowiedzi przedstawił doświadczenia innych krajów z uprawami GMO i obowiązujący w Europie nurt promowania zdrowej ekologicznej, żywności. Stwierdził, że w tym kierunku powinno się również rozwijać polskie rolnictwa.

Ad. 5.

Spraw różnych nie zgłoszono.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 14:30.

Protokół sporządziła:

Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji

dr Józef Kwiecień